

Praha-Žižkov, 5. 2. 2023
P. Jareš

Prorockými dary nepohrdejte *1Te 5,19-22*

Apoštol nám zde udílí několik výzev, které spolu patrně navzájem souvisí. První zní: “*Plamen Ducha nezhášejte, ...*” (v. 19 ČEP) V doslovném překladu: “*Ducha neuhašujte.*” Jde o Ducha svatého, který je přítomen v nitru všech, kdo věří v Pána Ježíše Krista (1K 6,19). Velmi osobní Boží blízkost a přítomnost v našich životech i v našich společenstvích. Duch svatý je tu nepřímo přirovnán k ohni. Ve Starém zákoně je oheň jedním z projevů Boží přítomnosti (Ex 3,2; 19,18; Dt 4,11). Sám Bůh je v Bibli přirovnán k ohni (Dt 4,24; Žd 12,29). V den sestoupení Ducha svatého se na každém z učedníků objevily jakoby ohnivé jazyky (Sk 2,3). Neuhašovat plamen Ducha znamená, že nebráníme působení a projevům Ducha svatého mezi námi. Lze to dělat více způsoby. Třeba tak, že si v srdci chováme zlobu a hněv (sr. Ef 4,30-32). Ducha svatého však můžeme uhašovat i tím, že pohrdáme jeho dary, tedy schopnostmi ke službě, kterými nás vybavuje. Obvykle nemáme sklon pohrdat všemi těmito charismaty (dary milosti), ale pouze některými. Často máme svoji představu, jak by se Bůh mezi námi měl projevovat a jak by se projevovat neměl. Snadno se pak může stát, že se budeme stavět na odpor těm projevům Ducha Božího, které nám nevyhovují, nebo se nám nelíbí. Svou uzavřeností však ochuzujeme sami sebe o plnost duchovního požehnání, které nám Bůh v Kristu dává (Ef 1,3). Uhašování Ducha je zcela zřejmě v naší moci. Pokud o určité projevy Ducha svatého nestojíme, nemůžeme očekávat, že se mezi námi budou šířit.

Zde nás apoštol vyzývá: “*... prorockými dary nepohrdejte.*” (v. 20 ČEP) V doslovném překladu: “*... proroctvími nepohrdejte.*” Proroctví je jedním z darů milosti, kterými Duch svatý vybavuje křesťany (Ř 12,6; 1K 12,10.28-29; 1K 14,1-25). Apoštol Pavel tuto schopnost odlišuje od charismatu učitele, tedy schopnosti vyučovat biblické pravdy (Ř 12,7; 12,28-29). Dar proroctví uschopňuje křesťana k tomu, aby z vnuknutí Ducha svatého přinesl lidem slovo od Boha do jejich konkrétní situace. O účelu prorocké řeči apoštol píše: “*... kdo má prorocký dar, mluví k lidem pro jejich duchovní užitek, napomenutí i povzbuzení.*” (1K 14,3 ČEP) Něco z toho se přirozeně projevuje v každém dobrém nedělním kázání či biblickém vyučování. Z biblického hlediska však nelze říci, že dar proroctví se uplatňuje pouze při kázání nebo vyučování. Prorocká poselství mají mnohem širší záběr a mohou zaznít i mimo klasická kázání a vyučování. Často v osobních rozhovorech. Daniel Heczko upozorňuje: “*Proroctví je jediný dar, o němž je napsáno, že jím nemáme pohrdat.*”¹ Důvody k pohrdání mohou být různé. Předně

¹ Daniel Heczko, *Duch svatý a jeho působení*, str. 95; Návrat domů a Sbor Církve bratrské ve Vsetíně-Maják, Praha 2014

se nám nemusí líbit, co prorok říká (sr. Jr 26,11-19). Mohou nás ale odrazovat i špatné zkušenosti s určitými lidmi, kteří se prohlašovali za proroky. Jejich rádooby proroctví na nás právem působila trapně a plytce. Jejich předpovědi se nesplnily. Takzvaná proroctví někdy také nejsou ničím víc než bludem duševně nemocného člověka. Kanadský profesor Michael A. Persinger (1945-2018) prováděl pokusy se zařízením, nazývaným “Boží helma”, kterým lze za pomoci magnetických impulsů stimulovat určité části lidského mozku a vyvolat tak mystické zážitky. Při experimentu s helmou byli lidé uzavřeni o samotě ve zvukotěsné místnosti a se zakrytými očima. Po zapojení zařízení měli často pocit, že se nacházejí v přítomnosti někoho nebo něčeho jiného. Stávalo se, že katolíci viděli Pannu Marii, muslimové Mohameda. Původním obyvatelům Kanady se zjevovali určití duchové.² I tyto skutečnosti by mohly vést k pohrdání prorockými dary. Vždyť pokud se dají takové mystické stavy vyvolat uměle, jak si pak můžeme být jisti, že někdo opravdu přijal zjevení od Boha? Bůh však stvořil i náš mozek. A pro komunikaci s námi může použít rozumové i nadrozumové pochody v našich hlavách. Důležité je, abychom se nenechali ničím odradit a neuzavírali se žádnému způsobu Božího promluvení, tedy ani projevům daru proroctví.

“ *Všecko zkoumejte, ...* ” (v. 21a ČEP) Proroctvími nepohrdáme, když jsme ochotni je zkoumat. Jak to vypadá, když pohrdáme nějakým člověkem? Mimo jiné i tak, že nás vůbec nezajímá, co říká. Jeho slovům nevěnujeme pozornost, nepřemýšlíme o nich. Když někoho bereme vážně, pak o jeho slovech přemýšlíme. To neznamená, že s ním musíme za každou cenu souhlasit. Avšak ani předem neodmítáme, cokoli by řekl. Jsme ochotni jeho slova zvážít s postojem, že nás buď přesvědčí nebo ne. Zdravý přístup k prorokům a proroctvím je v podstatě stejný. Nepřijímáme automaticky všechny výroky, o kterých někdo tvrdí, že je přijal od Boha. Zkoumáme, zda jsou v souladu s Biblií, s obsahem evangelia. Zkoumáme, zda nás podporují ve víře a lásce. A když ano, můžeme je přijmout. Můžeme ale také zjistit, že nás konkrétní proroctví vede na duchovní scestí. A před tím bychom se měli chránit, ať už má poselství jakkoli hezkou a líbivou podobu. Falešných proroků i falešných proroctví bývá mnoho, patrně mnohem více, než těch pravých (sr. 1Kr 22,9-28; Jr 23,9-40). Existují však také praví proroci a pravá proroctví. Proto neodmítejme veškeré projevy tohoto druhu, i když někdy působí na první poslech nezvykle. Raději je zkoumejme, jak nás k tomu vede apoštol. Jde o to, abychom Duchu svatému v našich životech a v našich společenstvích poskytovali co největší prostor, aby se mezi námi oheň Ducha mohl neomezeně šířit. Když v létě 2022 hořelo v Českém Švýcarsku, mohli jsme pach požáru cítit i zde v Praze. Podobně, když sbor Kristových učedníků hoří Duchem svatým, pocítí to jistě nejen lidé v jeho blízkosti, ale i ve vzdálenějším okolí. Plamen Ducha tedy nezhášejme, prorockými dary nepohrdejme.

² Christian A. Schwarz, *Gottes Energie - Die Neuausrichtung unseres Gottesbildes*, str. 191; NCD Media, Emmelsbüll 2020